

GIÁO PHẬN QUI NHƠN

**QUY CHẾ
HỘI ĐỒNG GIÁO XỨ**

(BẢN THỬ NGHIỆM)

**TÒA GIÁM MỤC QUI NHƠN
2011**

TÒA GIÁM MỤC QUI NHƠN
116 Trần Hưng Đạo - Tp. Qui Nhơn

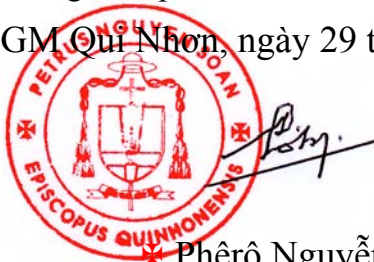
Ban hành thử nghiệm
Quy chế Hội đồng Giáo xứ Giáo phận Qui Nhơn

Hội đồng Giáo xứ hay tổ chức tương tự đã có từ lâu trong Giáo phận chúng ta. Từ sau Công đồng Vaticanô II và sau khi Tông huấn “Các Kitô hữu giáo dân” được ban hành (1988), công tác tông đồ giáo dân được chú trọng và đẩy mạnh hơn. Theo đó, Giáo phận chúng ta cũng cần canh tân Hội đồng Giáo xứ theo hướng dẫn của huấn quyền và Giáo luật mới. Bản thử nghiệm Quy chế Hội đồng Giáo xứ Giáo phận Qui Nhơn là bước đầu làm nền tảng cho sự canh tân này.

Tôi xin trân trọng gởi đến Quý Cha, Quý Chức và anh chị em trong Giáo phận bản Quy chế này và cho phép áp dụng thử nghiệm trong thời gian 4 năm kể từ ngày ký. Xin quý Cha và anh chị em tiếp tục đóng góp ý kiến để xây dựng một Quy chế Hội đồng Giáo xứ chính thức sau này.

Xin Chúa thương chúc lành cho những nỗ lực chung của chúng ta trong việc phục vụ Dân Chúa được tốt hơn.

TGM. Qui Nhơn, ngày 29 tháng 6 năm 2011

Phêrô Nguyễn Soạn
Giám mục Giáo phận Qui Nhơn

LỜI NÓI ĐẦU

Ngay từ thời Giáo Hội sơ khai, đã có những giáo dân, nam cũng như nữ, được mời gọi tích cực tham gia vào việc điều hành các công việc của cộng đoàn. Khi thiết lập những cộng đoàn mới, các nhà truyền giáo đều cất đặt những giáo dân nhiệt thành và giàu khả năng để giúp các vị hướng dẫn sinh hoạt, dạy giáo lý và giải quyết các khó khăn cộng đoàn có thể gặp phải. Tại giáo phận Qui Nhơn, Thánh Giám mục Stêphanô Thê đã chú tâm đào tạo tầng lớp giáo chức và giao cho họ trọng trách phát triển cộng đoàn. Hoa quả đẹp nhất chính là Thánh Trùm Cả Anrê Nguyễn Kim Thông. Trước kia, tổ chức này được gọi là Ban Chức việc, ngày nay được gọi là Hội đồng Giáo xứ.

Hai Hiến chế Tín lý và Mục vụ về Giáo Hội, và Sắc lệnh về tông đồ giáo dân của Công đồng Vaticanô II nhấn mạnh cái nhìn thần học về Giáo Hội như là Dân Thiên Chúa, trong đó người giáo dân giữ vai trò hết sức quan trọng, cách riêng trong giáo xứ. Những điều Công đồng nói về giáo dân trước hết được áp dụng cho các thành viên Hội đồng Giáo xứ, những người được đề cử vào cương vị đi đầu và phục vụ cộng đoàn.

«Giáo dân góp phần tích cực vào đời sống và hoạt động của Giáo Hội, nhờ được tham dự vào chức vụ của

Chúa Kitô là tư tế, ngôn sứ và là vua. Trong những cộng đoàn của Giáo Hội, hoạt động của họ cần thiết đến nỗi nếu không có hoạt động đó, chính hoạt động tông đồ của các vị chủ chăn thường không thể đạt được đầy đủ kết quả. Cũng như giáo dân nam nữ đã giúp Thánh Phaolô trong việc rao giảng Phúc Âm (x. Cv 18,18-26; Rm 16,3), những người giáo dân có tinh thần tông đồ đích thực cũng đang trợ giúp những anh em thiếu thốn và nâng đỡ tinh thần các vị chủ chăn và các tín hữu khác (x. 1Cr 16,17-18). Vì được nuôi dưỡng nhờ tham dự cách tích cực vào đời sống phụng vụ của cộng đoàn, chính họ nhiệt thành góp phần vào những công cuộc tông đồ của chính cộng đoàn đó: họ đem những người có lẽ đang xa lạc trở về với Giáo Hội. Họ cộng tác đắc lực vào việc rao truyền Lời Chúa, nhất là bằng việc dạy giáo lý. Họ đem khả năng của mình làm cho việc coi sóc các linh hồn và cả việc quản trị tài sản của Giáo Hội sinh hiệu quả hơn.

Giáo xứ là một hình thức tông đồ cộng đồng kiểu mẫu, vì đó là nơi qui tụ mọi hạng người thành một cộng đoàn và đem họ vào tinh thần đại đồng của Giáo Hội. Giáo dân nên tập thói quen cộng tác chặt chẽ với các linh mục của mình để hoạt động trong giáo xứ. Họ cũng nên có thói quen trình bày với cộng đoàn Giáo Hội những vấn đề riêng của mình hay của cả thế giới, hoặc những vấn đề liên quan tới phần rỗi mọi người để cùng nhau góp ý kiến, nghiên cứu và giải quyết. Họ cũng phải tùy sức mà cố gắng đóng góp vào mọi công cuộc tông đồ và truyền giáo của gia đình Giáo Hội địa phương» (Sắc lệnh về tông đồ giáo dân, số 10).

Thượng Hội Đồng Giám Mục năm 1987 đã bàn riêng về "Ơn gọi và sứ mệnh của người tín hữu giáo dân trong Giáo Hội và thế giới", được Đức Giáo Hoàng Gioan Phaolô II đúc kết trong Tông huấn "Các Kitô hữu giáo dân" (1988). Tông huấn đặc biệt nhấn mạnh chiều kích hiệp thông trong Giáo Hội nói chung cũng như các cộng đoàn Giáo Hội tại các địa phương nói riêng. Trong đó giáo dân có trách nhiệm tham gia vào ba chức vụ rao giảng, tư tế và quản trị (số 14), đảm nhận lãnh vực trần thế (số 15) và được kêu gọi để nên thánh (số 16 và 17). Cách riêng giáo dân được mời gọi tham gia vào đời sống hiệp thông có cơ cấu của Giáo Hội (số 18-20).

«Việc hiệp thông của Giáo Hội mặc dầu có tầm vóc bao quát hoàn vũ, nhưng nó được diễn tả một cách rõ ràng và gần gũi nhất ở trong giáo xứ. Giáo xứ là đơn vị địa phương của Giáo Hội. Nói một cách khác chính là Giáo Hội sống giữa con cái nam nữ của mình» (Tông huấn "Các Kitô hữu giáo dân", số 26).

Việc xây dựng tình hiệp thông trong giáo xứ chính là để đẩy mạnh hiệu năng truyền giáo. Tông huấn nhấn mạnh cách riêng tới vai trò giáo dân trong lãnh vực truyền giáo: *«Trong hiện tình, các tín hữu giáo dân có thể và phải nỗ lực làm sao cho việc hiệp thông Giáo Hội được nảy nở trong lòng giáo xứ có một nghị lực truyền giáo cho những người chưa tin, và cho những ai đã tin mà lại bê tha trong đời sống đạo của mình»* (Tông huấn "Các Kitô hữu giáo dân", số 27)

Theo những giáo huấn trên đây của Giáo Hội, những anh chị em được tín nhiệm vào các chức vụ trong Hội

đồng Giáo xứ cần ý thức mình đang được vinh dự cùng với các chủ chăn chia sẻ trách nhiệm của vị Mục Tử tối cao là Chúa Giêsu Kitô, Đấng đến không phải để được kẻ hầu người hạ, nhưng luôn hạ mình phục vụ đến hiến dâng chính mạng sống mình (x. Mc 10,45).

Với tinh thần ấy, nội dung bản Quy chế này không phải là những luật lệ ràng buộc, nhưng là những định hướng cần thiết để tạo thuận lợi cho việc xây dựng giáo xứ thành một cộng đoàn Giáo Hội hiệp thông có sự tham gia của mọi người, một cách có tổ chức và hữu hiệu.

CHƯƠNG I

TỔ CHỨC HỘI ĐỒNG GIÁO XỨ

Điều 1: Giáo xứ

Giáo xứ là một cộng đoàn Kitô hữu nhất định được thiết lập cách bền vững trong Giáo Hội địa phương, mà trách nhiệm mục vụ được ủy thác cho Cha xứ như là chủ chăn riêng của giáo xứ ấy, dưới quyền Giám mục Giáo phận (GL 515§1). Giáo xứ có thể bao gồm nhiều giáo họ và giáo họ biệt lập.

Điều 2: Cha xứ

Cha xứ là chủ chăn riêng của giáo xứ được trao phó cho ngài và ngài thi hành trách nhiệm mục vụ đối với cộng đoàn được ủy thác cho ngài, dưới quyền Giám mục Giáo phận, mà ngài được kêu gọi để chia sẻ thừa tác vụ của Đức Kitô, ngõ hầu thực hiện nhiệm vụ giảng dạy, thánh hóa và lãnh đạo đối với cộng đoàn ấy, với sự cộng tác của các linh mục hoặc với các phó tế khác và với sự giúp đỡ của các giáo dân, chiếu theo qui tắc của luật (GL 519).

Điều 3: Hội đồng Giáo xứ

Hội đồng Giáo xứ là một tổ chức gồm những giáo dân ưu tuyển, có quyền tư vấn, tham gia trách nhiệm mục vụ và điều hành giáo xứ dưới sự hướng dẫn của Cha xứ, theo các quy tắc do Đức Giám mục Giáo phận ấn định (x. GL 536).

Điều 4: Cơ cấu tổ chức Hội đồng Giáo xứ

Hội đồng Giáo xứ gồm Ban Thường vụ, các Ủy viên và các Ban Giáo họ.

Điều 5: Ban Thường vụ Hội đồng Giáo xứ

Thành phần Ban Thường vụ Hội đồng Giáo xứ gồm:

- Chủ tịch.
- Phó chủ tịch nội vụ.
- Phó chủ tịch ngoại vụ.
- Thư ký.
- Thủ quỹ.

Điều 6: Thành phần Ủy viên Hội đồng Giáo xứ

Thành phần Ủy viên Hội đồng Giáo xứ gồm có:

- Trưởng các giáo họ.
- Đặc trách Phụng vụ, Thánh nhạc và Khánh tiết.
- Đặc trách Giáo lý, Giáo dục và Văn hóa.
- Đặc trách Truyền giáo và Đoàn thể.
- Đặc trách Bác ái - Xã hội và Kiến thiết.

Điều 7: Ban Thường vụ mở rộng

Ban Thường vụ cùng với các Ủy viên Hội đồng Giáo xứ làm thành Ban Thường vụ mở rộng của Hội đồng Giáo xứ.

Điều 8: Bỏ mạng

Bỏ mạng của Hội đồng Giáo xứ toàn Giáo phận Qui Nhơn là **Thánh Anrê Nguyễn Kim Thông**, mừng ngày 15 tháng 7.

Điều 9: Tổ chức Ban Giáo họ

- Tại mỗi giáo họ và giáo họ biệt lập có Ban Giáo họ.
- Ban Giáo họ cũng được tổ chức như Hội đồng Giáo xứ nên có trách nhiệm và quyền lợi mục vụ trong giáo họ của mình, nhưng phải trực thuộc Hội đồng Giáo xứ.
- Các thành viên trong các Ban Giáo họ được gọi chung là Chức việc.

CHƯƠNG II

TUYỂN CHỌN

Điều 10: Tuyển chọn

Việc tuyển chọn các thành viên của Hội đồng Giáo xứ và Ban Giáo họ được tổ chức:

- Hoặc do giáo dân bầu ra với sự chấp thuận của Cha xứ;
- Hoặc do Cha xứ bổ nhiệm trong những hoàn cảnh đặc biệt và ngoại lệ.

Điều 11: Điều kiện ứng viên Hội đồng Giáo xứ và Ban Giáo họ

- Không bị ngăn trở về Giáo luật;
- Có lòng đạo đức, uy tín, nhiệt thành trong việc chung, có tinh thần trách nhiệm, có kiến thức và khả năng trong lãnh vực đảm nhiệm;
- Tuổi từ 25 đến 70, tuy nhiên tùy trường hợp, Cha xứ có quyền quyết định.

Điều 12: Thể lệ tuyển chọn

1. Tuyển chọn Ban Giáo họ: Đại diện mỗi gia đình trong giáo họ bầu Ban Giáo họ, với sự chấp thuận của Cha xứ. Ban Giáo họ bầu Trưởng giáo họ ngay sau khi bầu Ban Thường vụ.

2. Tuyển chọn Ban Thường vụ:

Các Ban Giáo họ bầu Ban Thường vụ và các Ủy viên Hội đồng Giáo xứ, với sự chuẩn nhận của cha xứ.

Điều 13: Việc đề cử ứng viên tại giáo họ

Số ứng viên và số người được tuyển chọn không phân biệt nam nữ, tùy theo nhu cầu của mỗi giáo họ, do Cha xứ và Ban Thường vụ Hội đồng Giáo xứ quyết định.

Điều 14: Tiến trình việc bầu cử Ban Giáo họ

1. Cha xứ và Ban Thường vụ Hội đồng Giáo xứ đương nhiệm thành lập ban bầu cử chung cho các giáo họ. Ban này có trách nhiệm:
 - Lập danh sách các ứng viên;
 - Tổ chức, giám sát và kiểm phiếu.
2. Việc bầu cử phải tiến hành trước 90 ngày và kết thúc 45 ngày trước ngày Hội đồng Giáo xứ mãn nhiệm.
3. 30 ngày trước ngày bầu cử phải thông báo ngày giờ, địa điểm bầu cử và niêm yết danh sách ứng viên.
4. Bầu cử bằng phiếu kín.
5. Ứng viên được tuyển chọn với quá bán số phiếu bầu.

Điều 15: Bầu cử Ban Thường vụ và các Ủy viên Hội đồng Giáo xứ

1. Cha xứ chủ trì cuộc bầu cử Ban Thường vụ và các Ủy viên Hội đồng Giáo xứ.
2. Chức việc của các Ban Giáo họ bầu trực tiếp từng người trong Ban Thường vụ và các Ủy viên Hội đồng Giáo xứ.

Điều 16: Phân nhiệm

Cha xứ cùng những người được đặc cử sẽ họp bàn để phân công, phân nhiệm. Nếu sau khi bàn bạc vẫn không có kết quả thì Cha xứ có quyền quyết định.

Điều 17: Bàn giao và nhận nhiệm vụ

1. Danh sách những người được tuyển chọn vào Hội đồng Giáo xứ sẽ được đệ trình lên Đức Giám mục Giáo phận để xin ngài phê chuẩn, và cấp chứng nhận.
2. Trước khi nhậm chức, các thành viên Hội đồng Giáo xứ phải tham dự tĩnh tâm.
3. Nghi lễ trao nhận nhiệm vụ và tuyên hứa được cử hành trong Thánh Lễ có đông người tham dự, dưới sự chủ tọa của Đức Giám mục Giáo phận hay vị đại diện Giám Mục hoặc Cha xứ.
4. Trao chứng thư cho các thành viên tân Hội đồng Giáo xứ (có thể trao bằng khen cho cựu thành viên vừa mãn nhiệm).
5. Lễ bàn giao được tổ chức cùng ngày trong nghi lễ trao và nhận nhiệm vụ.

CHƯƠNG III

NHIỆM VỤ

Điều 18: Nhiệm vụ của Cha xứ đối với Hội đồng Giáo xứ

1. Nâng đỡ tinh thần và công việc của Hội đồng Giáo xứ cũng như chia sẻ việc điều hành với họ, nhất là bằng việc tích cực ứng dụng kết quả các khóa bồi dưỡng Hội đồng Giáo xứ do giáo phận tổ chức.
2. Triệu tập và chủ trì các buổi họp của Hội đồng Giáo xứ.
3. Quan tâm đến những kiến nghị được đa số thành viên Hội đồng Giáo xứ tán thành.
4. Quyết định về các kiến nghị của Hội đồng Giáo xứ.

Điều 19: Nhiệm vụ của Hội đồng Giáo xứ

1. Đối với Cha xứ

- a. Chia sẻ công việc điều hành giáo xứ dưới sự hướng dẫn của Cha xứ;
- b. Tìm hiểu và phân tích tình hình giáo xứ về mọi mặt, nhất là về đời sống đức tin và phong hóa, để cùng với Cha xứ xác định những ưu tiên mục vụ và đưa ra những chương trình hoạt động cho giáo xứ;
- c. Giúp Cha xứ quản lý tài sản giáo xứ (x. GL 537).

2. Đối với giáo xứ

- a. Điều phối các chương trình, các sinh hoạt mục vụ của các giáo họ và các đoàn thể hiện có trong giáo xứ;
- b. Đôn đốc tham gia vào công việc chung nhằm xây dựng giáo xứ.

3. Đối với giáo hạt và giáo phận

- a. Cộng tác với các Hội đồng Giáo xứ khác và các ban ngành của giáo hạt và giáo phận;
- b. Đóng góp vào việc hoạch định các mục tiêu và chương trình của giáo hạt và giáo phận;
- c. Tích cực hưởng ứng và tham gia vào các chương trình chung của giáo hạt và giáo phận.

Điều 20: Nhiệm vụ của ban Thường vụ Hội đồng Giáo xứ

1. Cộng tác với Cha xứ trong việc điều hành giáo xứ, soạn thảo chương trình hoạt động của giáo xứ và thi hành các quyết nghị của Hội đồng Giáo xứ.
2. Tích cực xây dựng giáo xứ trong tinh thần đạo đức, hiệp nhất, yêu thương, công bình và bác ái Kitô Giáo.
3. Nhiệt tình hòa giải những bất đồng, tranh chấp nơi mọi thành phần dân Chúa trong giáo xứ.

Điều 21: Nhiệm vụ của Chủ tịch Hội đồng Giáo xứ

1. Chịu trách nhiệm chung về Hội đồng Giáo xứ.
2. Thừa sự ủy nhiệm của Cha xứ để điều hành các buổi họp, buổi sinh hoạt của Ban Thường vụ và của Hội đồng Giáo xứ.
3. Cùng với Cha xứ động viên mọi người và quán xuyến mọi công việc trong giáo xứ, tạo bầu khí hiệp thông, cộng tác giữa các thành phần dân Chúa trong giáo xứ.
4. Thay mặt cộng đoàn giáo xứ trong những trường hợp được Cha xứ ủy nhiệm.

Điều 22: Nhiệm vụ của Phó Chủ tịch nội vụ

1. Cộng tác với Chủ tịch và thay thế khi Chủ tịch vắng mặt.
2. Đôn đốc và kiểm tra về Phụng vụ, Thánh nhạc, Khánh tiết, Giáo lý, Giáo dục và Văn hóa.

Điều 23: Nhiệm vụ của Phó Chủ tịch ngoại vụ

1. Cộng tác với Chủ tịch và thay thế khi Chủ tịch và Phó Chủ tịch nội vụ vắng mặt.
2. Đôn đốc và kiểm tra về Truyền giáo, sinh hoạt Đoàn thể, Bác ái - Xã hội và Kiến thiết.
3. Phụ trách liên hệ ngoài giáo xứ.

Điều 24: Nhiệm vụ của Thư ký

1. Phổ biến chương trình sinh hoạt mục vụ và ghi biên bản các buổi họp của Hội đồng Giáo xứ và Ban Thường vụ.
2. Lưu giữ hồ sơ, giấy tờ và công văn của Hội đồng Giáo xứ.
3. Phụ trách thông tin, liên lạc, văn thư và văn phòng giáo xứ;
4. Biên bản của Hội đồng Giáo xứ phải có chữ ký của Thư ký và Chủ tịch Hội đồng Giáo xứ, rồi trình lên Cha xứ để xác nhận thì mới có giá trị.

Điều 25: Nhiệm vụ của Thủ quỹ

1. Bảo vệ tài sản giáo xứ như: ruộng đất, nhà thờ, nhà xứ, phòng giáo lý, nghĩa trang... để kịp thời sửa chữa và tu bổ.
2. Làm sổ chi thu và giữ sổ tiền được trao phó;
3. Tất cả các khoản chi thu phải được ghi vào sổ sách minh bạch, nêu rõ lý do. Mỗi quý hoặc mỗi tháng phải trình sổ để Cha xứ xét duyệt, nếu cần sẽ công bố trong phiên họp Hội đồng Giáo xứ.
4. Được giữ một số tiền do Cha xứ quy định, để chi dùng cho hoạt động và điều hành Hội đồng Giáo xứ.
5. Được quyền chi những khoản thông thường đã được Hội đồng Giáo xứ ấn định và trong mức độ cho phép. Những khoản chi bất thường hoặc quá

mức cho phép, phải được sự đồng ý của Cha xứ và Ban Thường vụ.

6. Cùng các giáo họ lo việc tài chính cho giáo xứ khi có những nhu cầu bất thường.
7. Trích quỹ giáo xứ xin một Thánh lễ cầu hồn cho các thành viên Hội đồng Giáo xứ vừa qua đời; vào ngày 2 tháng 11 hằng năm, xin một Thánh lễ cầu cho các thành viên Hội đồng Giáo xứ đã qua đời.

Điều 26: Nhiệm vụ các Ủy viên Hội đồng Giáo xứ

1. Các Trưởng Giáo họ

- Cộng tác với Ban Thường vụ của Hội đồng Giáo xứ;
- Tổ chức mục vụ trong giáo họ;
- Chủ trì cuộc họp hằng tháng tại giáo họ;

2. Ủy viên đặc trách Phụng vụ, Thánh nhạc và Khánh tiết

- Cộng tác với Phó Chủ tịch nội vụ;
- Chăm lo các công việc liên quan đến Phụng vụ cũng như hoạt động của ca đoàn, và giúp Cha xứ trong việc cử hành các Bí tích;
- Phân chia người đọc sách, giúp lễ và xướng kinh;
- Bảo quản các đồ dùng liên quan đến Phụng vụ;

- Lên kế hoạch trang trí trong các dịp đại lễ, các cuộc đón tiếp;
- Chăm sóc công tác vệ sinh và mỹ quan trong khuôn viên nhà thờ;
- Cộng tác với các Ban Giáo họ giúp kẻ liệt, an táng, cầu hồn và hôn phối.

3. Ủy viên đặc trách Văn hóa, Giáo dục và Giáo lý

- Cộng tác với Phó Chủ tịch nội vụ;
- Trách nhiệm việc giáo dục văn hóa của thanh thiếu niên nam nữ trong giáo xứ và các hoạt động văn hóa của giáo xứ như hội khuyến học, lớp học tình thương, lớp xóa mù chữ;
- Trách nhiệm việc giáo dục đức tin cho cộng đoàn giáo xứ, như các lớp giáo lý, các buổi tĩnh tâm;
- Tổ chức các sinh hoạt giải trí lành mạnh như thể thao và văn nghệ.

4. Ủy viên đặc trách Truyền giáo và Đoàn thể

- Cộng tác với Phó Chủ tịch ngoại vụ;
- Chăm lo các sinh hoạt dự tòng và công tác truyền giáo;
- Trách nhiệm về sinh hoạt các đoàn thể theo chương trình chung của giáo xứ;
- Thăm viếng, giao tiếp với các người ngoài Công giáo và với các tôn giáo khác.

5. Ủy viên đặc trách công tác Bác ái - Xã hội và Kiến thiết

- Cộng tác với Phó Chủ tịch ngoại vụ;
- Cộng tác với Cha xứ đề ra những hướng nâng cao đời sống kinh tế của cộng đoàn giáo xứ;
- Cộng tác với Cha xứ để lo công tác cứu trợ của giáo xứ và của giáo phận;
- Quan tâm đến những vấn đề của xã hội như công bằng, liên đới, môi trường;
- Góp phần bài trừ tệ nạn xã hội;
- Giúp Cha xứ trong việc xây dựng, trùng tu nhà thờ, nhà xứ và các cơ sở vật chất của giáo xứ.

Điều 27: Hội họp Ban Giáo họ, Ban Thường vụ và Hội đồng Giáo xứ

1. Ban Giáo họ họp mỗi tháng một lần để triển khai công tác, đôn đốc kiểm tra, báo cáo tình hình sinh hoạt trong giáo họ và những kiến nghị lên Hội đồng Giáo xứ.
2. Ban Thường vụ họp mỗi tháng một lần và họp bất thường khi Cha xứ triệu tập.
3. Hội đồng Giáo xứ họp ba tháng một lần để bàn bạc, góp ý và thông tri các sinh hoạt chung như tình hình giáo xứ. Ngoài ra, sẽ họp bất thường khi Cha xứ triệu tập.

4. Đại Hội mỗi năm một lần, gồm tất cả các thành viên Hội đồng Giáo xứ, Ban Cố vấn, và các ban ngành, đoàn thể trong giáo xứ, để báo cáo, đánh giá và đề ra đường hướng mục vụ cho giáo xứ.

CHƯƠNG IV

QUYỀN LỢI

Điều 28: Quyền lợi của thành viên Hội đồng Giáo xứ

1. Khi còn sống

- a. Các thành viên Hội đồng Giáo xứ phục vụ với tinh thần vô vị lợi;
- b. Hằng năm, các thành viên Hội đồng Giáo xứ được tham dự các khóa huấn luyện để nâng cao kiến thức mục vụ và tham dự tĩnh tâm để nuôi dưỡng tinh thần dẫn thân phục vụ;
- c. Hằng năm vào dịp lễ Bồn mạng Hội đồng Giáo xứ, Cha xứ dâng một thánh lễ cầu bình an cho Quý chức đương nhiệm;
- d. Những người có công phục vụ ít nhất ba nhiệm kỳ và xuất sắc, sẽ được Đấng Bản Quyền giáo phận cấp bằng ghi công đức.

2. Khi qua đời

- a. Nếu là thành viên đương nhiệm qua đời:
 - Hội đồng Giáo xứ đến nhà viếng xác, cầu nguyện và xin một Thánh lễ cầu hồn;
 - Ban Thường vụ thông báo cho cộng đoàn dự Thánh lễ an táng;
 - Nếu đã được Đăng Bản Quyền giáo phận cấp bằng ghi công đức mà sau đó không bị ngăn trở phong hóa và đức tin, thì được đồng tế trong Thánh lễ an táng.
 - b. Nếu là thành viên đã mãn nhiệm qua đời:
 - Trường hợp qua đời khi còn thuộc giáo xứ, thì được giữ theo khoản (a) trên;
 - Trường hợp qua đời khi không còn thuộc Giáo xứ, Hội đồng Giáo xứ xin một Thánh lễ cầu hồn và Ban Thường vụ thông báo cho cộng đoàn cầu nguyện;
 - c. Hằng năm, vào dịp tháng Các Đẳng linh hồn (tháng 11 dương lịch), Hội đồng Giáo xứ xin một Thánh lễ cầu hồn cho Quý chức đã qua đời.
3. Giáo xứ và Hội đồng Giáo xứ nên quan tâm đối với người phối ngẫu của những thành viên và cựu thành viên Hội đồng Giáo xứ, nhất là những trường hợp đặc biệt như gặp tai họa, bệnh tật, qua đời.

CHƯƠNG V

NHIỆM KỲ - TỪ NHIỆM

LƯU NHIỆM - BÃI NHIỆM

Điều 29: Nhiệm kỳ

1. Nhiệm kỳ Ban Thường vụ, các Ủy viên và Hội đồng Giáo xứ là ba năm. Có thể tái cử vào hai nhiệm kỳ mới, nếu hơn nữa thì tùy thuộc vào nhu cầu mục vụ và sự chấp thuận của Cha xứ.
2. Trường hợp khuyết Chủ tịch, vì lý do bất thường, Phó Chủ tịch nội vụ tạm thời thay thế. Các chức vụ khác, nếu khuyết bất thường, Cha xứ và Hội đồng Giáo xứ tổ chức họp bầu người thay thế cho đến hết nhiệm kỳ.
3. Trong trường hợp ngoại lệ, với sự chấp thuận của Đức Giám mục Giáo phận, Cha xứ có thể lưu nhiệm Hội đồng Giáo xứ thêm một nhiệm kỳ.

Điều 30: Từ nhiệm

Khi có lý do chính đáng, Cha xứ sẽ chấp thuận việc từ chức của các thành viên trong Hội đồng Giáo xứ.

Điều 31: Bãi nhiệm

Cha xứ có quyền bãi chức các thành viên Hội đồng Giáo xứ nếu phạm những lỗi nặng về đức tin và phong hóa, không cố gắng chu toàn nhiệm vụ đã được phân công, chống đối Cha xứ hoặc Cha phó, gây chia rẽ và mất đoàn kết nội bộ, sau nhiều lần khuyên bảo vô hiệu.

CHƯƠNG VI

BAN CỔ VẤN

Điều 32: Thành lập Ban Cổ vấn

Tùy theo nhu cầu giáo xứ, có thể thành lập Ban Cổ vấn, gồm một số người được tuyển chọn làm tư vấn cho Cha xứ và Hội đồng Giáo xứ.

Ban Cổ vấn được mời họp khi có đại hội và mỗi khi Cha xứ xét thấy cần thiết.

Điều 33: Tuyển chọn và bãi nhiệm

1. Nên tuyển chọn những cựu thành viên trong Ban Thường vụ và các cựu Ủy viên.
2. Nên tuyển chọn những giáo dân có tư cách, khôn ngoan, đạo đức.
3. Điều kiện được vào Ban Cổ vấn cũng giống như điều kiện tuyển chọn Hội đồng Giáo xứ (điều 10), trừ việc hạn chế tuổi.
4. Các thành viên Ban Cổ vấn sẽ bị bãi chức khi vi phạm những lỗi về đức tin và phong hóa.

CHƯƠNG VII

NHỮNG ĐIỀU KHOẢN SAU CÙNG

Điều 34: Quy định của địa phương

Chiếu theo những điều nào trong Quy chế này cho phép, từng Hội đồng Giáo xứ có thể thêm cụ thể những quy định phù hợp với hoàn cảnh địa phương, miễn là không được trái nghịch với nội dung Quy chế, và phải được Cha xứ chuẩn nhận mới được thi hành.

Điều 35: Giá trị Quy chế Hội đồng Giáo xứ

Những quy chế cũ, các tục lệ và tập quán nghịch với Quy chế này, đều bị bãi bỏ.

Chỉ Đức Giám mục Giáo phận mới có thẩm quyền sửa đổi các điều khoản trong bản Quy chế này. Việc sửa đổi này phải bằng văn bản.

Quy chế này có giá trị thử nghiệm trong toàn Giáo phận Qui Nhơn trong thời hạn 4 năm kể từ ngày ký; Cha xứ, Cha phó cùng các thành viên trong Hội đồng Giáo xứ có bổn phận, nghĩa vụ và trách nhiệm thực hiện.

PHỤ LỤC

NGHI THỨC TUYÊN HỨA CỦA HỘI ĐỒNG GIÁO XỨ

1. Trước ngày tổ chức Nghi thức Tuyên hứa của Hội đồng Giáo xứ, các thành viên cần phải được học tập về Quy chế Hội đồng Giáo xứ để thông suốt bốn phận và quyền lợi; và phải được tinh tâm.
2. Nên tổ chức nghi thức tuyên hứa của Hội đồng Giáo xứ trong thánh lễ ngày Chúa nhật có đông giáo dân tham dự.
3. Nên mời Cha Đại diện Giám mục hay Cha Hạt trưởng đến chứng kiến.
4. Chuẩn bị sẵn Bản Quy chế Hội đồng Giáo xứ, Chứng thư do Đức Giám mục và Cha xứ ký.
5. Lấy các lời nguyện và các bài đọc của Thánh lễ ngày hôm ấy. Hoặc có thể dùng các lời nguyện và các bài đọc đính kèm trong Quy chế này.
6. Sau bài giảng và kinh Tin kính, Cha xứ ngỏ lời:

Kính thưa... Cha Hạt trưởng (hay Cha Đại diện),

(Nếu không có Cha Hạt trưởng hay một Cha nào khác hiện diện, thì nói: Anh chị em thân mến),

Giáo xứ....., đã tổ chức việc bầu cử (hay được Cha xứ bổ nhiệm) các thành viên Hội đồng Giáo xứ theo đúng những quy định của Quy chế Hội đồng Giáo xứ Giáo phận Qui Nhơn. Kết quả bầu cử (hay bổ nhiệm) này đã được trình lên Đức Giám mục Giáo phận và ngài đã chấp thuận danh sách các thành viên mới của Hội đồng Giáo xứ với nhiệm kỳ ba năm, từ..... đến.....

Theo đó, hôm nay những người có tên sau đây chính thức được bổ nhiệm vào Hội đồng Giáo xứ:

- Ông (hay Bà)

- Ông (hay Bà)

Những người được xưng danh ra khỏi chỗ ngồi, bước lên trước cung thánh, đứng thành hàng ngang.

7. *Cha Hạt trưởng (hay Cha Đại diện, hay nếu không có các vị trên thì chính Cha xứ) nói vài lời nhắn nhủ về vai trò và nghĩa vụ của Hội đồng Giáo xứ, và khuyến khích các thành viên tích cực cộng tác với Cha xứ để phát triển Giáo xứ về mọi mặt, nhất là về mặt tôn giáo và đoàn kết, hiệp nhất, yêu thương trong Giáo xứ, Giáo hạt và Giáo phận.*

8. *Sau đó, Cha xứ hướng về cộng đoàn và nói:*

Hội đồng Giáo xứ được lập nên để cộng tác với Cha xứ, Cha phó, với mục đích phục vụ Giáo xứ và anh chị em. Do đó, Hội đồng Giáo xứ sẽ không thể làm được gì, nếu không có ơn trợ giúp của Chúa Thánh Thần và sự hợp tác chân thành của anh chị em. Vậy, chúng ta hãy cầu xin Chúa Thánh Thần ngự xuống trên các thành viên của Hội đồng Giáo xứ, để Ngài hướng dẫn và nâng đỡ họ chu toàn nhiệm vụ.

Mọi người cùng quì hát bài cầu xin Chúa Thánh Thần.

9. *Mọi người đứng lên, Cha Hạt Trưởng (hay Cha Đại diện, hay Cha xứ) ngỏ lời với các thành viên mới của Hội đồng Giáo xứ:*

Anh chị em thân mến, anh chị em phải tuyên hứa trước mặt Cha xứ và cộng đoàn quyết tâm của anh chị em để chân thành hăng say phục vụ lợi ích của Giáo xứ; xây dựng tình đoàn kết, hiệp nhất, yêu thương và phát triển giáo xứ. Vậy:

- Với ý thức và tự do, anh chị em có muốn thành tâm chu toàn nhiệm vụ được trao ban dưới sự hướng dẫn của Cha xứ không?

- **Thưa con muốn.**

- Với ý thức và tự do, anh chị em có muốn đoàn kết và hợp tác với nhau để công việc điều hành, xây dựng và phát triển giáo xứ mang lại hiệu quả tốt đẹp không?

- **Thưa con muốn.**

- Với ý thức và tự do, anh chị em có muốn tích cực xây dựng công bình, bác ái, hòa thuận và tình thương yêu tương thân tương trợ giữa mọi người trong giáo xứ không?

- **Thưa con muốn.**

- Với ý thức và tự do, anh chị em có muốn tận dụng mọi khả năng Chúa ban, để giúp mọi người nhận biết Chúa, phụng thờ Chúa, yêu mến Chúa và yêu thương nhau không?

- **Thưa con muốn.**

Xin Thiên Chúa hoàn tất việc tốt lành Ngài đã khởi sự nơi anh chị em.

10. Cha Hạt trường (hay Cha Đại diện, hay Cha xứ) trao cho từng thành viên Hội đồng Giáo xứ: Kinh Thánh Tân Ước, Bản Quy chế Hội đồng Giáo xứ và Chứng thư.

11. Hội đồng Giáo xứ trở về chỗ ngồi. Không đọc lời nguyện giáo dân, Thánh lễ diễn tiến như thường lệ. Đại diện các thành viên có thể dâng lễ vật.

THÁNH LỄ CẦU CHO HỘI ĐỒNG GIÁO XỨ

Thánh lễ cầu cho các thừa tác viên của Hội thánh, Sách lễ Rôma 1992, trang 910 – 911.

CA NHẬP LỄ: Mt 20,28

Con Người không đến để được hầu hạ,
Nhưng là để hầu hạ và thí mạng sống mình
Làm giá chuộc thay cho nhiều người.

Hay: 1 Cr 12,4-6.

Có nhiều đặc sủng khác nhau,
nhưng chỉ có một Thần khí.
Có nhiều việc phục vụ khác nhau,
nhưng chỉ có một Đức Chúa.
Có nhiều hoạt động khác nhau,
nhưng vẫn chỉ có một Thiên Chúa,
làm mọi sự trong mọi người.

LỜI NGUYỆN NHẬP LỄ

Lạy Chúa, Chúa đã dạy cho những ai có chức phận trong Hội thánh phải biết phục vụ anh em, chứ không phải để cho người ta phục vụ mình.

Xin ban cho các thành viên Hội đồng Giáo xứ luôn hành động theo tinh thần Phúc âm, hiền hòa trong cung cách đối xử, cố gắng tìm hiểu ý Chúa và mau mắn thực hành. Chúng con cầu xin...

BÀI ĐỌC I: *Ds 11,25-29.*

Bài trích sách Dân số

Trong những ngày ấy, Chúa ngự xuống trong đám mây và phán cùng Môisen, đồng thời lấy Thần trí trong Môisen mà phân phát cho bảy mươi vị bô lão. Khi Thần trí ngự trên các ông, các ông liền nói tiên tri, và về sau các ông không mất ơn ấy.

Vậy có hai vị ở trong lều trại, một người tên là Endát, và người kia tên là Medát, Thần trí đã ngự trên hai ông, vì hai ông được ghi tên vào sổ, nhưng không đến ở trong Nhà xép. Khi hai ông nói tiên tri trong lều trại, thì có đứa trẻ chạy đến báo tin cho ông Môisen rằng: «Endát và Medát đang nói tiên tri trong lều trại».

Tức thì Giosuê, con ông Nun, tùy tùng của Môisen, và là kẻ được chọn trong số đông người, liền thưa rằng: «Hỡi ông Môisen, xin hãy cấm chỉ các ông ấy đi».

Ông Môisen đáp lại rằng: «Người phân bì cùng ta làm chi? Chớ gì toàn dân được nói tiên tri và Chúa ban Thần trí Người cho họ».

Đó là lời Chúa.

ĐÁP CA: *Tv 39,5,7-8a,8b-9,10*

X. Phúc thay người đặt niềm tin cậy vào Chúa, không theo kẻ thờ ngẫu tượng, không hướng về chuyện gian tà.

Đ. Lạy Chúa, nay con xin đến để thực thi ý Chúa.

- X. Hy sinh và lễ vật thì Chúa chẳng ưng, nhưng Ngài đã mở tai con. Chúa không đòi hỏi hy lễ toàn thiêu và đền tội. Bấy giờ con đã thưa: này con xin đến.
- X. Như trong cuốn sách đã chép về con: Lạy Chúa, con sung sướng thực thi ý Chúa, và pháp luật của Chúa ghi tận đáy lòng con.
- X. Con đã loan truyền đức công minh Chúa trong đại hội; thực con đã chẳng ngậm môi, lạy Chúa, Chúa đã biết rồi.

BÀI ĐỌC II: *Rm 12, 4-8*

Trích thư Thánh Phaolô Tông đồ gửi tín hữu Rôma.

Anh em thân mến,

Cũng như trong một thân thể chúng ta có nhiều chi thể, nhưng tất cả các chi thể không có cùng công việc, cũng thế, chúng ta tuy nhiều người, nhưng cũng chỉ là một thân thể trong Đức Kitô, và tương quan với mỗi người, kẻ này là chi thể của người kia.

Nhưng chúng ta được những ân huệ khác nhau tùy theo ân sủng đã ban cho chúng ta: nếu là ơn nói tiên tri, thì hãy sử dụng sao cho xứng đối với đức tin; nếu là chức phận giúp việc, thì hãy chuyên cần giúp việc; nếu là thầy dạy, hãy lo dạy dỗ; nếu là khuyên bảo, hãy lo khuyên bảo; nếu là người phân phát, hãy có lòng chân thành; nếu là người cai quản, hãy cần mẫn; nếu là kẻ thương giúp, hãy vui vẻ.

Đó là lời Chúa.

LỜI TUNG HÔ TIN MỪNG: *Tv 24,4c và 5a.*

Allêluia, Allêluia: Lạy Chúa, xin dạy bảo con về lối bước của Chúa và xin hướng dẫn con trong chân lý của Ngài. Allêluia.

BÀI TIN MỪNG: *Ga 13,1-5.12-15*

Tin Mừng Chúa Giêsu Kitô theo Thánh Gioan.

Trước ngày Lễ Vượt Qua, Chúa Giêsu biết đã đến giờ mình bỏ thế gian mà về cùng Chúa Cha. Người vốn yêu thương những kẻ thuộc về mình còn đang ở thế gian, thì đã yêu thương họ đến cùng. Sau bữa ăn tối, ma quỷ gieo vào lòng Giuđa Itcariôt, con Simon, ý định nộp Người.

Người biết rằng Chúa Cha đã trao phó mọi sự trong tay mình, mà vì Người bởi Thiên Chúa mà đến và sẽ trở về cùng Thiên Chúa, Người chỗi dậy, cởi áo, lấy khăn thắt lưng, rồi đổ nước vào chậu. Người liền rửa chân cho các môn đệ và lấy khăn thắt lưng mà lau.

Sau khi rửa chân cho các ông, Người mặc áo lại, và khi đã trở về chỗ cũ, Người nói: «Các con có hiểu biết việc Thầy vừa làm cho các con chăng? Các con gọi Ta là Thầy và là Chúa thì phải lắm, vì đúng thật Thầy như vậy. Vậy nếu Ta là Chúa và là Thầy mà còn rửa chân cho các con, thì các con cũng phải rửa chân cho nhau, vì Thầy đã làm gương cho các con, để các con cũng bắt chước mà làm như Thầy đã làm cho các con».

Đó là Lời Chúa.

LỜI NGUYỆN TIỀN LỄ

Lạy Cha Chí Thánh, ngay trước lúc hiến mình cho Cha, Đức Giêsu Con Cha đã muốn để lại cho môn đệ một tấm gương bác ái yêu thương, nên Người đã rửa chân cho các Tông đồ. Xin chấp nhận lễ vật chúng con dâng trên bàn thánh và ban cho chúng con tinh thần khiêm tốn phục vụ, để bản thân chúng con cũng trở nên của lễ làm một với Chúa Giêsu Kitô, Người hằng sống và hiển trị muôn đời.

CA HIỆP LỄ: *Lc 12,37*

Chúa nói: «Phúc thay những đầy tớ nào, khi chủ về mà còn thấy tỉnh thức. Chủ sẽ đưa họ vào bàn ăn và đến tận bên mà tiếp đãi».

LỜI NGUYỆN HIỆP LỄ

Lạy Chúa, Chúa vừa dọn cho con cái Chúa Bánh trường sinh và Chén cứu độ. Xin cho họ nên những người tôi tớ trung thành trong công việc rao giảng Tin Mừng, cử hành Bí tích và thực thi bác ái, để danh Chúa được vinh quang rạng rỡ, và dân Chúa được hưởng ơn cứu độ muôn đời. Chúng con cầu xin

KINH THÁNH ANRÊ KIM THÔNG

Thân lạy Thánh Anrê Kim Thông,
Khi còn sống ở đời này,
Người đã nêu gương sáng/
cho những người làm chủ gia đình,
và cho những ai giúp việc nhà Chúa./
Người đã chung sức với Thánh Giám mục Stêphanô/
để mở rộng Nước Chúa./
Đã hết lòng tôn sùng Đức Trinh Nữ Maria./
Đã góp phần xây dựng đất nước/
trong công cuộc khai khẩn đất hoang./
Sau hết, Người đã vui lòng lãnh lấy thập giá tù đầy/
và chịu chết vì đạo Chúa./
Xin cầu cho chúng con là con cháu/
luôn noi gương Người/
biết góp phần mở mang nước Chúa;/
làm chứng nhân cho Chúa Kitô/
biết yêu mến quê hương/
và sẵn sàng đón nhận mọi gian lao thử thách dưới thế/
hầu được cùng Người hưởng phúc trên trời./
Amen.

MỤC LỤC

Lời nói đầu	5
Chương I : Tổ chức Hội đồng Giáo xứ	9
Chương II : Tuyển chọn	12
Chương III : Nhiệm vụ	15
Chương IV : Quyền lợi	22
Chương V : Nhiệm kỳ - Từ nhiệm Lưu nhiệm - Bãi nhiệm	24
Chương VI : Ban Cố vấn	25
Chương VII : Những điều khoản sau cùng	26

Phụ lục

Nghi thức Tuyên hứa	27
Thánh lễ cầu cho Hội đồng Giáo xứ	30
Kinh Thánh Anrê Kim Thông	35